



57 e Nieuwsbrief Juli 2026

Werkgroep Hospitaleren Roncesvalles

Wanneer u de nieuwsbrief van de WHR niet langer wenst te ontvangen of bij wijziging van uw (e-mail en/of adresgegevens) dit graag doorgeven aan de WHR:

wq.roncesvalles@santiago.nl

De WHR is in principe alleen bereikbaar op bovenstaand email adres. Gebruik dus niet de privé emailadressen, want soms wordt de vraag dan pas in een later stadium beantwoord. Alle werkgroep leden hebben toegang tot dit mailadres, zodat er direct gehandeld kan worden.

Werkgroep leden:

Diedrick Jansen	Voorzitter
Karen Kolenbrander	Secretaris
An Pikker	Penningmeester
Bert de Stigter	Planner
Noortje Spekman	Nieuwsbrief, Handboek,
	Libro de Oro en praktische zaken
Herman Velvis	Afgevaardigde vanuit
	het Bestuur .

Bericht uit Roncesvalles

Afgelopen maand mei vierde Don Jesus zijn 100 jarige geboortedag.

Don Jesus was de eerste Prior waar de WHR mee te maken kreeg in 2003 . Rond 2016 heeft hij die taak neegelegd , maar is blijven wonen in Roncesvalles. Sinds een jaar woont hij nu in een verpleegtehuis in Pamplona.



Afscheid van Gerard van der Werf

Tijdens de pelgrimsmis op donderdag 25 juni heeft Don Bibiano een woordje van dank uitgesproken voor deze trouwe Hospitalero, die na ruim 20 jaar als Hospitalero deze werkzaamheden neerlegt.



Bezoek aan Roncesvalles

Tijdens de plannen in voorbereiding van de vakanties van twee oud-leden van de WHR en een nog een lid van de WHR hebben zij afgesproken om op dinsdag 23 juni met hun partner- Hospitaleros nog eenmaal een kort bezoekje te brengen aan Roncesvalles. Als een laatste afscheids moment.

Karen, de Jefe, heeft ze nogmaals rondgeleid in de Albergue en in het hotel is er met elkaar gegeten . Geslapen werd in Burguete in hotel Loizu.



Films rond de Camino

In de Libro verslagen valt het op dat er meer dan gewoonlijk veel Italianen op pad zijn.

Wellicht heeft de Italiaanse film Buen Camino een rol gespeelt.

Buen Camino. Te zien op Netflix

Een verwende rijke Italiaanse erfgenaam begint aan een ontvucherende zoektocht maar zijn weggelopen dochter. Een comedy uit 2025 , waarin soms mooie beelden te zien zijn van de Camino Frances, maar ook een komische tocht is van vader en dochter op de Camino.



In Boadilla del Camino , een klein dorp op de Camino Frances, ongeveer 5 km vóór Fromista, is een scene van deze film vorig jaar opgenomen.

De pelgrimsherberg , **En el Camino** is toen een volle week gesloten geweest en het filmcircuit beheerste het hele dorp. De filmploeg sliep in het hotel, wat een onderdeel is van deze pelgrimsherberg.

De herberg staat bekend om zijn gastvrijheid, zijn mooie ijzeren beelden en een klein zwembadje in de tuin, die vol staat met prachtige geraniums .



Op het plein voor de herberg staat een 15 - eeuwse Gotische Rollo, Jurisdiccional , die versierd is met diermotieven en Jacobusschelpen, wat direct verwijst naar de Franse route.



En de volgende film moet nog komen volgend jaar !

Begin mei , tijdens de hospitaleerperiode van groep 5 stond twee dagen het binnenplein op zijn kop. Er werden filmopnamen gemaakt van het boek van Paulo Coelho, de pelgrimstocht naar Santiago. (O Diário de um Mago)

Uit de verslagen van het Libro de Oro

Periode 5 Vrijdag 1 mei t/m 15 mei 2026

Hospitaleros: Nico van der Steen, Johan Romein, Jeanette Haag, Kees Versteeg, Betty Versteeg, Yvonne van Druenen, Lianne Fincken, Annette Doornkamp, Martin van Rooijen, Wim Menheere

Aantal pelgrims 3.341

De zondag staat in het teken van de Hoogmis. Don Bibiano met zijn assistent weten met hun aanwezigheid en zang de parochianen naar de Hoogmis te lokken voor een geestelijk woord. Annette leest de eerste lezing voor, kalm en waardig, terwijl een groep pelgrims na de hoogmis spontaan begint te zingen. Het klinkt ergens tussen een engelenkoor en een karaokeavond na drie glazen wijn. Maar het is prachtig. Of in elk geval... memorabel. En dan gebeurt het. Er is een knijper gevonden in een bed. Met een boodschap: *"With Love to Martin."* Martin is bekend als wasbaas, die altijd op zijn manier in de wasserij de pelgrims uitdaagt om een praatje te maken en te raden waar

ze vandaan komen.

Waarom een knijper? Is dit romantiek... of een waarschuwing? De spanning stijgt. Ondertussen vertoont Nico vreemd gedrag. Hij deelt dekens uit aan twee dames met blauwe ogen. Vrijwillig. Zonder dat iemand erom vraagt. Dit is ongekend. Nico deelt normaal alleen dekens uit als er een officiële aanvraag in drievoud is ingediend. Niemand weet het zeker. Maar iets hangt in de lucht. En het is niet alleen wierook. Buiten wordt het nog vreemder. Het kloosterterrein is afgezet met linten. Een filmploeg heeft bezit genomen van de omgeving. Moderne auto's worden verbannen alsof ze middeleeuwse ketters zijn. Zelfs de camper van Kees moet eraan geloven en wordt tijdelijk gestald bij Pablo, de Grote Assistent, Beschermmer van Parkeerplaatsen en Waarschijnlijk Oplosser van Alles. Wat filmen ze? Een pelgrimsepos? Een romantisch drama?

Het begon als een gewone dag in de herberg, met 219 pelgrims die hun schoenen uittrokken, hun verhalen deelden en hun blikken richtten op de bergen. Maar ineens veranderde alles. Alsof iemand een onzichtbare regisseur had ingehuurd, brak er een georganiseerde chaos uit op het plein. Mensen met koptelefoons en klemborden doken overal op. Het plein werd afgezet, de herberg was ineens niet meer toegankelijk en iedereen werd vriendelijk maar resoluut naar de achtergrond verwezen. "Niet in beeld lopen!" klonk het. Zelfs de Hospitalero's moesten zich aanpassen aan het script van de dag. Via een geïmproviseerde achterroute werden de pelgrims langs gangen en keukens geleid, waar ineens het checkpunt opdook. QR-codes werden gescand alsof het instapkaarten voor een vlucht waren, en reserveringen kregen een dramatisch gewicht. Het voelde even alsof de Camino was veranderd in een luchthaven. En toen — actie. Een man in

een blauw spijkerjasje verscheen. Niemand minder dan Paulo Coelho... of in elk geval iemand die hem verdacht goed nadeed. Hij liep bedachtzaam langs het fietsenhok, passeerde een zittende zwerver in opvallend sjofele kleding (te opvallend, als je het de doorgewinterde pelgrims vroeg), en vervolgde zijn weg richting een markt die er eerder niet was. Kraampjes vol lokale kunst en lekkernijen — allemaal nét iets te perfect. Te netjes. Te... nep. Na precies 32 seconden was het voorbij. "Cut! Alsof er een toverspreuk werd uitgesproken, begon de wereld weer te schuiven. Binnen enkele uren waren de kraampjes verdwenen, de zwerver spoorloos en de filmploeg onderweg naar het volgende decor. Roncesvalles ademde weer uit en keerde terug naar zichzelf.



**Periode 6 Vrijdag 15 mei t/m
Vrijdag 29 mei 2026**

Hospitaleros: Stef Lankveld, Heleen Gansekoele, Jan Kamphorst, Nelleke Drop, Tonnie Klein Hemmink, Co van der Werf, Hans van Delden, Jeanine van Hapert, Philip Balakirsky, Annette Krijgsman

Aantal pelgrims: **2.992**

Na een vlotte schoonmaak kregen we een rondleiding van Miquel door de silo en het museum. Vroeger leerde ik dat de held Roeland gestorven is door toedoen van de Saracenen. Van onze gids Miquel begreep ik echter dat het eigenlijk de Basken waren die de terugtrekkende Franken versloegen. Verwarrend! Volgens Miquel is één ding zeker: het koninkrijk Navarra is hier in Roncesvalles geboren en speelde een sleutelrol in de reconquista. Weer verwarrend! In Asturias, op de Primitivo, hoorde ik dat het allemaal met hen was begonnen...Nu ja de smaragd uit het museum was er niet minder mooi om.

Om eer te betonen aan de held Roeland liepen Philip en ik daarna naar het monument bij de pas. De sneeuw heeft inmiddels plaats gemaakt voor heerlijk voorjaarsweer. De steen met de naam van Roland erop was misschien niet mega-indrukwekkend, maar wat was het heerlijk om onderweg weer al die mooie bloemen te zien! Met als hoogtepunt een aantal orchideeën: de mannetjesorchis. Hoe passend na een bezoek aan de plek waar die grote man stierf.

De middag was superdruk. Een paar vasthoudende Brazilianen waar het maar niet wilde lukken met de QR- code. Een paar grote groepen die eigenlijk heel

gemakkelijk naar binnen konden worden gesluisd, behalve die ene waar niemand die vermaledijde QR- code had en heel veel vragen. Voor het eerst in onze shift zijn we compleetamente lleno! Er kan werkelijk niemand meer bij. Ter afsluiting van de dag heeft een van ons weer de eerste lezing tijdens de mis verzorgd. Het is erg mooi om bij de Benediction al die stralende gezichten te zien van de pelgrims. En dan bij sommigen van hen het gevoel te hebben dat je ze al een beetje kent.

Een heugelijke dag, onze Heleen is vandaag jarig!! Voor de derde keer op rij bij het Hospitaleren. Hoe krijg je het voor elkaar. Deze keer een bijzondere verjaardag. Ze is 75 jaar geworden. We hebben voor haar een verjaardag song gecomponeerd op de melodie van de Caminosong. Op het zonnige terras van Casa Sabina wordt er vol overgave voor haar gezongen en wordt ze overladen met leuke cadeautjes. Het is weer behoorlijk warm vandaag. We bieden de pelgrims bij binnenkomst koud water met citroen aan. Dit wordt zeer geapprecieerd.

3 Schotse broers, waarvan twee met een gehoorprobleem lopen de Camino zonder gebruik te maken van een smartphone. Met een klein telefoontje moeten ze het doen en wordt meteen de onzin van het werken met de door ons genoemde kwelcode duidelijk.

**Periode 7 Vrijdag 29 mei t/m
Vrijdag 12 juni 2026**

Hospitaleros: **Daniël de Kramer,
Jan van Bruchem,
Theo de Vries,
Ferry Puik,
Hanneke Kolste,
Angeliën Zonder,
Siny Wolters, Dave
Kloet , Lucas van
Eijdsen**

Aantal pelgrims: 2.409

De aankomst van pelgrims liep de hele dag door. Er was een klas met 40 kinderen die een week op schoolreis waren op weg naar Santiago met 2 leraressen die de boel goed onder controle hadden. Aankomst was rond 19.30 uur, Marisol was gebleven om de hele groep in te checken. 's avonds ging het alarm nog af (brand?) maar na een snelle controle werd er niets geconstateerd. Er waren een aantal reserveringen (stuk of 6) die uiteindelijk niet op zijn komen dagen. Echter 1 Amerikaan die voor het sluiten van de markt om kwart voor 10 volledig uitgeput aankwam. Met eten, drinken en extra zorg konden we die uiteindelijk ook (te laat) in zijn bed krijgen.

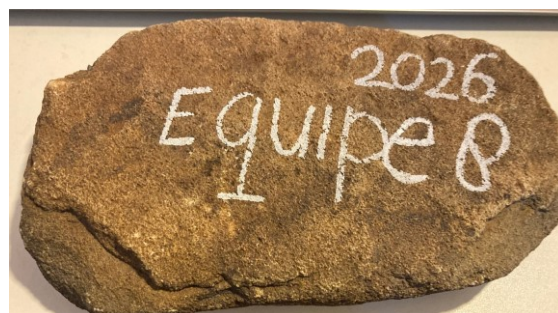
Kleine leuke dingetjes: inchecken van een Zwitserse vrouw met een Frans paspoort die in Marokko woont, is lastig. En een dame bevrijd, die vastzat op het toilet, door met een klein schaarje het knopje van de deur buiten om te draaien, want het kleine knopje van binnen is met natte handen lastig te draaien. Verder een pelgrim die klaar was met zijn afgesleten schoenen met gaten, hij gooide deze in de vuilnisbak, maar met de tip om de veters te bewaren voor andere pelgrims. Een paar dagen later was er weer een blijde pelgrim! Minder leuk nieuws was dat bij een pelgrim een bedrag van 700 euro is ontvreemd. Kennelijk zijn er nog steeds pelgrims onderweg naar Santiago die het verschil tussen mijn en

dijn niet kennen. Hoop dat zij tijdens de Camino iets opsteken...

**Periode 8 Vrijdag 12 juni t/m
Vrijdag 26 juni 2024**

**Hospitaleros: Ingrid Lochmann van
Bennekom, Karen
Kolenbrander, Gerard
van der Werf, Ingrid
Damasco, Etienne Claes,
Ria Verschoor, Henk
Verschoor, Hans Konst,
Lucie Groenendal**

Aantal pelgrims : 1.799 pelgrims



Ook is de Camino nog steeds onderdeel van rituelen die helpen bij verwerking van een groot verdriet. Dat blijkt als een groep Franstalige dames binnenkomt met een stel mannenschoenen. De man was een wandelaar en ze willen de schoenen begraven op een betekenisvolle plek en gelukkig weet Karen een mooie plek waar dat zou kunnen.

Vandaag weer een prachtige dag met bijzondere ontmoetingen, binnen een uur worden we getrakteerd op een prachtige aria van een heel jonge sopraan, een jongeman gehuld in een lap stof en op sandalen.... overigens wel met een mobiel om en dat terwijl onze Jefe op een bed zit te wachten tot 2 mannen gedoucht hebben waarvan er 1 gevallen is en een bloedende

knie heeft. Het is natuurlijk even de vraag wat hiermee te doen, maar als we ze de keuze laten kiezen ze ervoor hier even te douchen en dan te gaan kamperen

We kunnen vandaag naar de Silo om te kijken waar de archeologen aan werken. Het naar binnen gaan gebeurt nog met de illusie van soepele ouderen. Het eruit klimmen geeft meer de indruk van een zware bevalling. Tot nu toe vinden ze botten die ze tot rond 1200 kunnen dateren. Ze hopen nog wel op ouder, maar dat lijkt er nog niet op. De kans dat ze de botten van Roeland vinden schatten ze niet zo hoog in.

WLucie maakt hoesjes voor de borstels!!!!!!

We hebben een feestdag want vandaag is Ria jarig. Ze wordt uitbundig toegezongen, we hebben de keuken versierd en natuurlijk zijn er kadootjes. Ze wil wel nog een keer gaan voor nog 74 jaar, maar denkt dat dit misschien wel wat te veel gevraagd is, maar 25 jaar erbij zou moeten kunnen. Wederom een erg warme dag en rustig met pelgrims. Er komt een groep Fransen die het wel heel prima vinden dat het niet zo druk is want dan hebben zij te meer ruimte. Ze eigenen zich de keuken toe om te koken.... ze hebben iemand meegenomen die met de bagage rijdt en kookt, ze gebruiken de bibliotheek om te masseren, een masseur hebben ze ook mee. Het ruikt daar nadien nogal behoorlijk. We zijn blij dat we ze in ieder geval uit het halletje voor onze keuken hebben weggestuurd.

. Er zijn een paar groepen binnen die door een reisleader gerund worden (hetgeen soms wel wat verwarrend kan zijn), een groep Polen op de fiets en een groep Koreanen. Deze laatste verstaan geen Engels en dat maakt communiceren erg

moeilijk want ze laten zich ook niet veel uitleggen. Zo rond 9 uur 's avonds, als we de evaluatie net gehad hebben komt de reisleader van de Koreanen op hoge poten langs en beschuldigt de vrijwilliger van diefstal van geld en die zou dat in april ook hebben gedaan.... onze Jefe pakt het prachtig op als ze hem vraagt dan maar aan te wijzen wie het is. De politie wil hij niet inschakelen, dat zou hij de vorige keer al hebben gedaan, want het was in april ook al gebeurd dat er spullen en geld was gestolen. Hij bindt al vlot in en begint zich te verontschuldigen.

Vanavond zetten we Gerard in het zonnetje. Na 24 keer Hospitalero zijn stopt hij ermee. Hier gaan we een heel mooi



afscheid van maken. Er is een lied gecomponeerd en gezongen (melodie 24 rozen van Toon Hermans), cadeau uitgedeeld en historische herinneringen opgehaald.

**Periode 9 Vrijdag 26 juni t/m
Vrijdag 10 juli 2026**

Hospitaleros: Berry Lammertink, John Fox, Gina Greefhorst, Chris Vanderhaeghen, Astrid Ketelaars, Marian van Ark (verslag), Joop van Essen, Hermien van Essen, Clementine van der Vorst.

Aantal pelgrims: 1.797

Joop heeft de naam een ijzervreter te zijn, omdat zijn sleutels nogal eens afbreken. Vandaag lukt dat in het slot van het fietshok. Joop, Marian en later John hebben in de wasserij niet veel te doen. Wel leuk dat je daardoor veel tijd hebt om met de pelgrims te praten. Een 26-jarige man uit de VS is onder de indruk van het grote aantal gepensioneerd hospitaleros uit Nederland. “Wat goed dat jullie dit doen!” Al met al weer een goeie dag die we afsluiten met een compliment van Jefe Berry, die blij is met zijn “zelfsturende team”.

Onze vrolijke Franse vrienden van gisteravond hebben vanochtend niet zo veel praatjes meer. Marian krijgt het voor elkaar om uit bed te vallen tijdens een yogaoefening en is een dikke bult rijker. De politie komt langs om de beugel en creditcard op te halen. Het is rond de dertig graden vanmiddag en we serveren glazen water met citroen. Bijzonder: een leuk gezin uit de Dordogne is al twee maanden onderweg en de vier kinderen van 5 tot 10 jaar hebben er nog steeds lol in. Een jongeman liep vandaag 62 (!) km inclusief de bergpas. Hermien ontfermt zich over een jonge vrouw die helemaal uitgeput en oververhit aankomt. Gelukkig knapt ze wat op in de loop van de avond.

Nog maar twee hele dagen, het gaat snel nu. Na de koffie gaan we lopen naar Burguete, helaas gaat Gina onderuit met de fiets voor de supermarkt. De apotheek plakt er een mooi gaasje op. Het is nog steeds warm, veel handwasjes en volle waslijnen vandaag. Een Italiaan verlaat boos het gebouw, hij komt de herberg niet in omdat hij (uit principe) geen Qr-code wil. Hij schakelt Don Bibiano en de politie in, maar ook die zeggen: It's the law.

Helaas bleek de arm van Gina erger. Zij heeft haar ellepijp gebroken.